

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Theories of Poverty and Social Practices towards the poor, PG_00151401						
Kierunek studiów	Praca socjalna (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym - profil praktyczny		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na odległość (e-learning)		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Społecznej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Maria Mendel				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 20.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		0.0		5.0	25
Cel przedmiotu	Cele zajęć skupiają się na kształtowaniu: 1 / krytycznego dystansu do różnych sposobów opisywania ubóstwa, jego wyjaśniania i projektowania rozwiązań problemów z niego wynikających; 2/ dyspozycji do myślenia o biedzie i podejmowania działań z nią związanych, w oparciu o ideę solidarności społecznej i demokracji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRACSOCL3_W08] zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy zmian wybranych struktur i instytucji społecznych oraz rodzaje więzi społecznych oraz przyczyny, przebieg, skalę i konsekwencje tych zmian	zna i rozumie procesy zmiany wybranych struktur i grup społecznych, przewidując ich przebieg i konsekwencje w ramach łańcucha działań prowadzących do ukształtowania spójnej, wspierającej się wzajemnie wspólnoty.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[PRACSOCL3_W09] zna i rozumie w stopniu zaawansowanym poglądy na temat wybranych struktur i instytucji społecznych oraz rodzaje więzi społecznych i ich historyczną ewolucję	zna i rozumie przemiany więzi społecznych i potrafi przedstawić zróżnicowane poglądy na temat zmieniających się historycznie struktur społecznych oraz instytucji, w perspektywie społecznego zjawiska biedy.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PRACSOCL3_U03] potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg wybranych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) specyficzne dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla pracy socjalnej	Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych prowadzących do wykluczenia i marginalizacji osób, grup i lokalnych społeczności, identyfikując bariery uniemożliwiające osiągnięcie społecznej spójności.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
[PRACSOCL3_W07] jest gotowy do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, właściwie analizuje i interpretuje podstawowe zagadnienia pomocy i integracji społecznej i jest gotowy do myślenia i działania w sytuacjach zawodowych w sposób profesjonalny, posługując się podstawowymi pojęciami właściwymi dla pracy socjalnej	Student myśli o przeciwdziałaniu biedzie, wiążąc to z gotowością do działania.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport	
Treści przedmiotu	<p>A. Pojęcie ubóstwa (ubóstwo względne w kontekście współczesnych warunków) i teoria ubóstwa (paradygmatyczna, powstająca w określonych kontekstach społeczno-politycznych i kulturowych, sposoby opisywania i wyjaśniania ubóstwa oraz podejście do problemów z nim związanych)B. Podstawy teorii ubóstwa (znaczenie rozwiązań prawnych, w tym historia angielskiego Poor Law)C. Ekonomia i ubóstwo (kwestia nierówności i redystrybucji)D. Teorie ubóstwa, czyli wokół naukowych opisów i ścieżek wyjaśniania ubóstwa i związanych z nim praktyk społecznych (teoria kultury ubóstwa, sytuacji i struktury ubóstwa oraz darwinizmu społecznego, teoria zwolnień społecznych itp.). Teoria, polityka i pomoc społeczna: jak opisać i wyjaśnić biedę, próbując rozwiązać problem, którym jest?E. Kontrkultura biedy i znaczenie zrozumienia jej uwarunkowań i konsekwencjiF. Obrazy ubóstwa (społeczne znaczenie wizualnych przedstawień ubóstwa i przykłady zwalczania podstawowych nierówności)G. Przestrzenne wymiary ubóstwa (przestrzenna polaryzacja biedy i bogactwa; kierunki zmian w tym nowa podmiotowość i polityka reprezentacji, aktualne badania w architekturze i sztuce)H. Dominujące dyskursy medialne na temat ubóstwa i jego skutków (dla biednych)I. Wykluczenie przez upiększanie i inne formy estetyzacji funkcjonalnej związane z biedą. Miejska bieda.J. Zmiany porządków społeczno-politycznych w związku z ubóstwem. Bieda i faszyzm, nazizm, komunizm (w tym wokół lekcji Stephanea Hessela w jego <i>Time for Outrage!</i>)</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Po pierwsze: obecność na zajęciach; po drugie: przygotowanie i ustna prezentacja plakatu "Bieda - moje rozumienie, działanie"	70.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Kerbo H. (2012), <i>Social Stratification and Inequality: Class Conflict in historical, comparative, and global perspective</i>, New York: McGraw-Hill</p> <p>Lister, R. (2004), <i>Poverty</i>, Cambridge: Polity</p> <p>Mendel M., Rymsza M.(2014): Why do we need community organizers? Solidarity, partnership, and alliance in community work [In:] Rymsza M. (Ed.): <i>Toward Active Welfare. The Development of Social Work and Community Work in Poland and in Europe</i>, Warsaw: Institute of Public Affairs, pp. 201-224 https://www.isp.org.pl/uploads/drive/oldfiles/Program%20Polityki%20Spolecznej/TowardActiveWelfareSPRymsza2.pdf</p> <p>Mendel, M. (2011): Heterotopias of Homelessness: Citizenship on the Margins, <i>Studies in Philosophy and Education</i> 30(2):155-168. DOI: 10.1007/s11217-011-9226-y</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Hessel S. (2011): <i>Time for Outrage!</i> London: Charles Glass Books</p> <p>Lipman P. (2010): Education and the right to the city. The intersection of urban policies, education, and poverty [in:] Apple M.W., Ball S.J., Gandin L.A. (ed.): <i>The Routledge International Handbook of the Sociology of Education</i>, Routledge, Abingdon-New York</p> <p>Lister, R. (2013), Power, Not Pity; Poverty and Human Rights, <i>Ethics & Social Welfare</i>, 7(2): 109123. http://dx.doi.org/10.1080/17496535.2013.779002</p> <p>Lister, R. (2015), To count for nothing: Poverty beyond the statistics, <i>Journal of the British Academy</i>, 3, 139165. DOI 10.5871/jba/003.139</p> <p>Mendel M. (2019). Radically engaged social pedagogy. On the currency of the work of Teodora and Izidor Gulgowski. <i>Pedagogika Społeczna / Social Pedagogy</i>, Vol. 73, Issue 3, 2019. http://pedagogikaspoeczna.com/wp-content/uploads/2020/01/PS32019-35-46.pdf</p> <p>Rosanvallon P.(2013): <i>The Society of Equals</i>, A.Goldhammer (transl.), Cambridge: Harvard University Press</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Jak myślimy o biedzie i jak ją wyjaśniamy (tak w sensie potocznym, jak i naukowym - teorie)? Dlaczego tak właśnie?</p> <p>Jak reagujemy na zjawisko biedy? Jakie są społeczne praktyki podejmowane wobec zjawiska biedy? Dlaczego takie są właśnie?</p> <p>Jakie są związki pomiędzy myśleniem o biedzie, sposobem jej wyjaśniania, a praktykami społecznymi wobec biedy?</p> <p>Jakie ma to znaczenie polityczne?</p> <p>Jak zmieniać myślenie i działanie społeczne wobec zjawiska biedy, z korzyścią dla samych biednych i całego społeczeństwa? Jak przeciwdziałać społecznym nierównościom, leżącym u podstaw zjawiska biedy i jak kształtować społeczeństwo równych? Jaka jest w tym rola edukacji?</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.